

Vrijwilliger aan het woord

Anton van Beek

Anton monitort al meer dan twintig jaar reptielen voor RAVON op de Holterberg. Dit maakt deel uit van de Sallandse Heuvelrug in Overijssel en is een Natura 2000-gebied. Deze schitterende heuvel, met meer dan duizend hectare heide, is kerngebied van de zandhagedis in de provincie. Verder telt hij er hazelwormen en levendbarende hagedissen. Er zijn oude waarnemingen van gladde slang en heel lang geleden moeten er adders hebben geleefd. Op de Holterberg is een natuurmuseum waar hij werkt en verantwoordelijk is voor de collectie. Ook verzorgt Anton rondleidingen en excursies.

In al die jaren dat hij door het gebied zwerft heeft hij veel zien veranderen. Elders in dit nummer (pagina 8) lees en zie je wat de komst van de Mountainbike sport in een reptielengebied als de Sallandse Heuvelrug kan aanrichten. Op de gewone asfalt fietspaden gaat het wel eens mis en vallen slachtoffers. Maar nog veel vaker worden hagedissen doodgereden op de speciaal voor deze sporters gemaakte smalle zandpaden door en langs de heide en in het open bos. Zonder voldoende rekening te houden met reptielen is er een route gemaakt. Stel je de natuur voorop dan zijn grote delen van de Sallandse Heuvelrug niet geschikt voor deze sport. Al langer gaf hij bij de beheerders aan wat er aan de hand is. Maar pas nadat hij vorig jaar op een deel van de ATB-route de dode dieren is gaan tellen en een rapport met de resultaten naar provincie en de beheerders Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer heeft gestuurd is hier aandacht voor. De belangen van recreatie en sport zijn groot en er is moed en wil van het bevoegd gezag en de beheerders voor nodig de ATB-routes daadwerkelijk te verleggen. Alleen het aanleggen van zandplekken is geen oplossing.

Liever ziet Anton levende hagedissen in hun biotoop. Van een afstand met een geschikte kijker de zonnende, jagende of gravende dieren bestuderen en daar zo af en toe een foto van maken verveelt nooit. Anton: "Eén keer maakte ik mee dat het zand bewoog en er achter elkaar kleine zandhagedissen ter wereld kwamen." Een hagedis vangen voor een foto of zomaar zal je hem nooit zien doen.

Er is veel te zien op de Holterberg en de blik is niet altijd naar beneden gericht. Als het reptielen seizoen aanbreekt komt ook de koekoek en roodborsttapuit. En zolang ze er nog zijn baltsen de korhoenders. Korhoenkuijken sterven bij gebrek aan insecten, waarvan ze de eerste weken leven. Onze insecteneters, de hagedissen, lijken het vooralsnog te redden.

Naomi Lambrixx

Eén keer maakte ik het mee dat het zand bewoog...

... en er achter elkaar kleine zandhagedissen uit het zand omhoog kwamen.

Zoek de hagedis op de Holterberg. (Foto's: Anton van Beek)